

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈRE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.TONGEREN, DEN 1sten APRIL.

Waar het liberalismus heen leidt.

Het is zonderling de liberalen bladen hunne verontwaardiging te hooren uitdrukken over de « betreuenswaardige onlusten » van Parijs en de barbaarschheden, welke er in dat « middelpunt der beschaving » bedreven worden. — Zij vinden geene woorden die sterk genoeg zijn om al die gruweldaden af te keuren van het Parijzisch schuim en van de handlangers der *Internationale* welke aan het hoofd der beweging staan.

Hebben zij dan nog niet eens nagedacht, die schijnheilige bladen, dat zij medeplichtig zijn in het gebeure; dat het het liberalismus is, dat de maatschappij tot zoo verre gebracht heeft als ze nu gekomen is?

Inderdaad, wie heeft onverpoosd gewerkt om alle godsdienstig gevoel in de harten des volks uit te dooven, zoo niet het liberalismus? — Ja, wie heeft aldus aan de overheid het krachtigste zoo niet het eenigste middel ontnomen om het wettig gezag te doen eerbiedigen?

Wie heeft eenen onvermoeiden oorlog gevoerd tegen de openbare zedelijkheid; wie heeft alles wat waarlijk achtung en eerbied verdiende in zijne schriften, dagbladen en spotprenten, in de openbare vergaderingen en op het toneel, belachelijk gemaakt en door den modder gesleept, zoo niet het Parijzisch liberalismus?

Wie heeft de werklieden en de geringe volksklassen het geestelijk gezag opgeruid? — Wie heeft alle ontzag voor de geestelijke overheid in het volk trachten uit te roeien en hierdoor onvermijdelijk het ontzag en den eerbied voor de wereldlijke macht verzwakt, zoo niet geheel en gansch uitgeroeid? — Nog eens dat zijn de Jesuïeten niet gewaant, maar wel het liberalismus en zijne handlangers der *Internationale* en van het socialismus.

De Internationale.

De revolutionnaire *Internationale* schijnt zich te Brussel te willen bewegen, alsook in het Walenkwartier.

Men zou binnen kort demonstratiën willen doen, en visschers in het troebel water zouden niet ongenegen zijn van deze beweging gebruik te maken.

Het gouvernement is echter op zijne hoede; in het publiek, bij de burgerij, zou iets dergelijks nu minder dan ooit weerklink hebben.

Wij hebben op dit oogenblik, te Parijs, een al te aangenaam staaltje van die Republiek voor oogen.

EEN UITSTAPJE

IN

HET JURA-GEBERGTE.

(Vervolg.)

« Behalve God te dienen en Hem te beminnen » vulde Johan aan.

« Goed gezegd! » hercam de pastoor, « en daarom blijft hetgeen van God is, bestaan. De kapel is hiervan het sprekend bewijs; zij, die bevallig minstens acht honderd jaren telt; die staande blijft in midden der zware muren van het slot, gelijk aan den godsdienst, die onwrikbaar blijft, terwijl rondom hem alles ineenstort; de tronen met de rijken, de natien en de personen. O! hoe vele menschen zijn hier hun hartleed komen uistorten! hoe vele droefnissen hebben zich hier in dat heiligdom van de Moeder Gods komen lucht geven!... En die menschen zijn wonderbaarlijk vertroost geworden, die droefnissen zijn geheimzinnig gelenigd geworden.

« Maar laten wij een oogenblik verwijlen op dit vlak, dat men den *Calvarieberg* noemt.

« Wat reikt het oog van de hoogte dezer rots ver in het rond! Ziedaar de lachende vallei van Bellerive, waar de Schepper alle soorten van schoonheid schijnt verzameld te hebben en waarvan de hand des menschen door zijne gebouwen en luthoven nog meer wonderen heeft getracht toe te voegen. Eertijds heette Bellerive uit hoofde van haar vervallen kasteel, de vallei van Sagern; tegenwoordig ontleent zij aan hare schoone weilanden en luthoven, een naam die lieflijker klinkt in de ooren van de badgasten, die daar de gezondheid en de gezondheid komen zoeken.

De aanstoking komt van buiten 's lands; zij kan in de hoofdstad en in eenige Vlaasche streken, iets of wat weerklink vinden; doch niet het minste in onze Vlaasche provinciën.

Men leest in eene korrespondentie de volgende kuriositeit:

« Het is nu bewezen, dat vele leden van het Centraal Comité te Parijs, Belgen zijn of althans personen, die hier te lande in de meetings der *Internationale* meermalen zijn opgetreden en zich onmiddellijk na de aanneming der vredespreliminaren, naar Frankrijk hebben begeven. »

Het wordt alzoo begrijpelijk, dat een engelsche korrespondent meldde, dat vele der leden van het comité, twee en drie talen spreken.

Dat de liberale bladen nu bevreesd achteruit trekken, dat verstaan wij heel gemakkelijk. Immers er staat nu iets meer op 't stel dan de haat tegen de religie en de geestelijkheid; de Parijzische omwentelaars roepen nu niet meer alleen: *weg met de Jesuïeten!* zij hebben het ook op de rijken, op het kapitaal gemunt; zij plunderen nu niet allen de kerken en kloosters, zij rooven ook de schatkist op het stadhuis en eerbiedigen slechts datgene wat niet onder hun bereik valt.

Ja, het verwondert ons niet dat de liberalen er niet veel eer in stellen te erkennen dat zij uit al hunne macht meegewerkt hebben om de samenleving tot zoo verre te brengen als wij ze nu te Parijs gekomen zien. — Maar wij, wij achten het als onzen plicht aan het liberalismus een groot deel van de verantwoordelijkheid toe te wijzen van den toestand, waarin Parijs zich thans bevindt. — Ja, wij aarzelen geen enkel oogenblik om het te zeggen: de volkseiders, welke te Parijs aan het hoofd der beweging staan, zijn niets anders dan liberalen, met dit verschil echter van de onze, dat zij logiek, rechtzinnig en stoutmoedig zijn, terwijl de onze zich achter een schijnheilig masker verbergen en niet openlijk durven verklaren waar zij heen willen.

(Vaderland.)

De 17 Juni 1871.

PIUS IX 25 JAREN PAUS.

De 17 juni 1871 zal door de gansch de Kerk — wij mogen dus zeggen door gansch de wereld — met buitengewone pracht en luister gevierd worden. Die dag is de vijfentwintigste verjaardag van het Pausdom van O. H. Vader Pius IX.

Alle streken der bekende wereld gaan den

» Gij herkent de stad Delemont en de talrijke dorpen, die rondom de stad als de onderscheidene stralen van hare schoone kroon vormen, en daar ginds de trotsche Rameux, die den gezichteinder begrenst met zijn van groene pijnboomen golvende knain.

» Daar voor ons ziet zij eindelijk den Courroux-berg, die de grootsche sporen draagt van de heerschappij der Romeinen en met trots de reusachtige zijden van zijne rotsen, zijne lommerieke bevelen en zijne door de kudden zoo gewilde weide laat zien.

Naarmate de pastoor Cheniat die onderscheidene gezichtsruiten aan zijne reisgezellen aanwees, beaamden deze, opgetogen door zulk een verrukkelijk uitzicht, door hunne nitroepingen den warmen lof van hun gewijzig.

« Dit alles bekoort ontenezegelijk het oog en verheft den geest, » merkte Johan Reginald aan, « maar om het genot van dit schoone tafereel volledig te maken, zou men het verhaal der gebeurtenissen moeten kennen, waarvan deze plaatsen eertijds getuige waren. »

» Uwe aanmerking is zeer gegrond, » hernam de pastoor, « ongelukkig wijze is het zeer moeilijk u omtrent dit punt te voldoen. Men weet zeer weinig van het verleden dezer bouwvallen af. De geschiedenis heeft onbestemde herinneringen bewaard, die nagenoeg zoo veel vermelden, dat zij de nieuwsgierigheid opwekken en meer niets.

» Men kan met recht zeggen, dat het ontstaan van het kasteel zich in den nacht der tijden verliest. De schrijver van de *Basilica sacra*, die in 1658 leefde, verzekert, dat op dat tijdstip de versterkingen reeds verouderd waren; alleen de laagste toren, die hier aan de linkerzijde van den

17 juni gezantschappen zenden, om aan de voeten des ontrouwen Konings hem zijnen zegen over hen en hunne landgenooten af te smeeken.

De 16 juni 1871 zal dus voor de geloovigen, zoo wel te Rome als in andere landen, een ware dag van vreugde zijn en, voor de heilighschenders, een dag van angst en vrees.

Bedevaart naar O. L. V. van Tongeren.

De katholieke beweging voor de verlossing van onzen H. Vader, gevangen in het Vatikaan, gaat voort en breidt zich uit in het bisdom van Luik, dank aan Mgr den bisschop die het werk der processien en der bedevaartgangen den 19 december en de vier opvolgende dagen in de kathedrale kerk van St-Paulus geopend heeft.

Op verzoek van den hoogwaarden en moeiligen prelaat, zoo verknocht aan het pausdom en aan de kerk, zijn de geestelijken en de geloovigen der dekanaten der stad vijf achtereenvolgende dagen naar de kathedrale kerk gekomen om het celebreren der H. Mysterien bij te wonen en om de tusschekomst der H. Moeder Gods en de bescherming der H. patronen af te smeeken ten voordeele van den plaatsvervanger van Jesus-Christus, zoo onrechtvaardig vervolgd.

Pius IX, die dringend het gebed aanbeveelt aan alle personen die hem naderen, heeft dit werk goedgekeurd door zijnen nuncius van Brussel, Mgr Catanni, die den 23 december door eene pontificale mis de vijf dagen van openbare gebeden gesloten heeft.

Sedert dien tijd hebben de processien en de bedevaarten naar de miraculeuse beelden zich vermenigvuldigt in alle gedeelten van het bisdom, Cortenbosch, Hoei, Montenaeken, Verviers enz. zijn door duizende pilgrims bezocht geworden. Stavelot, heeft den 27 maart zijne groote processie gehad met de reliquias van den Heiligen Remaculus. Mgr de Bisschop was tegenwoordig aan de groote plechtigheid die vier uren geduurd heeft.

Tongeren, de stad van den H. Materous, zal zijne beurt hebben den 24 mei, feestdag van O. L. V. van Bijaard. Men herinnert zich dat dit feest den verjaardag is der verlossing van Pius VII. den heiligen gevangen van Savona en van Fontainebleau en van zijne zegprelende intrade in de eeuwige stad.

De stad Tongeren heeft menige reden om deel te nemen aan deze godsdienstige beweging; zij is de oorsprong van den katholieken godsdienst in België, zij bezit de eerste kerk toegewijd aan de Moeder Gods aan dezen kant der Alpen door haren stichter den H. Materous, discipel van den H. Petrus; het miraculeuse beeld van O. L. V. is een der oudste en der meest bekende van het land.

Zoals in de kathedraal, zal de H. Schat ten toon gesteld worden op een speciaal altaar opgericht in het midden van den kruisbeuk om aan de pilgrims den rijkdom der reliquias te toonen die in de middeleeuwen alle zeven jaren

weg, stond nog in zijn geheel. Maar de verwoesting van de sterkte is van veel vroegere dagtekening, want in 1356 wordt er geen melding van gemaakt in de kronieken, die de aardbeving verhalen, door welke zulk een groot aantal kastelen en dorpen verwoest werden, waarvan behden ten dage niet meer het geringste spoor bestaat.

» Men neemt algemeen aan, dat de Vorburg gebouwd werd in de vijfde eeuw, om dien gewichtigen doortocht te verdedigen tegen de Duitschers. Daaruit verklaart men den naam van Vorburg, welke beteekent: een fort, dat op de uiterste grens is gelegen.

» Wat de kapel aangaat, men kent niet met juistheid het tijdstip van haren bouw. Zij is verscheidene malen en met lange tusschenpoozingen vergrout geworden, hetgeen haar een zonderling aanzien geeft.

» Deze kapel werd in 1049 gewijd door den H. Paus Leo IX. Deze vrome opperpriester, een der grootsten, die ooit den Stoel van den H. Petrus bezet hebben, keerde uit den Elzas terug, waar hij het ouderlijke kasteel van Egisheim had bezocht. Verlangend de monniken van Moutier-Grandval te zien, destijds in al den ijver en den gloed van hunne strenge regelen, bezocht hij dit gedeelte van het Bernsche Jura-gebergte.

» Aan den voet van deze sombere sterkte gekomen, gelijk een arendsneest op den top van den berg gebouwd, neemt hij de hem edelmoedig aangeboden gastrijheid aan en wijkt uit erkentelijkheid met zijne doorluchtige handen het aan de Moeder Gods toegewijde heiligdom.

» Gij zult in de kapel eene schilderij zien, waarop dit historische feit is afgebeeld, »

in het publiek getoond werden gelijk te Aken. Verscheidene pater missionarissen zullen hunne medewerking leenen om de stad en het kanton te bereiden tot het groot feest van den 24 mei welk door de tegenwoordigheid van Mgr den bisschop zal verheerlijkt worden.

De vijf-en-twintig parochiën van het dekanaat en andere parochiën der naburige kantons zullen processieswijze komen om door hunne gebeden de herstelling in alle zijne rechten te vragen van den Paus der onbevleete ontvangenis. Deze manifestatie zal waardig zijn van de oudste stad van België; zij zal terzelfder tijd eene plechtige en krachtadige protestatie zijn tegen den gebannen en heilighschennenden overweldiger van het patrimonie van den H. Petrus.

Men schrijft ons uit Beeringen:

De stad Beeringen, welke sedert verscheidene jaren reeds met luister het feest van den heiligen Jozef vierde, heeft het zich dit jaar ten plichte gerekend, hetzelfde op eene buitengewone wijze te vieren: deze stad heeft hare vreugde en dankbaarheid willen betuigen voor de weldaad, die zijne Heiligheid aan de wereld verleend heeft, met den H. Jozef als Patroon der algemeene Kerk uit te roepen.

De erwaarde pater Lambrechts, van het order onzer goddelijken zaligmakers, die ijverige missionaris, zoo voordeelig gekend in Limburg, alwaar hij in de meeste parochiën het evangelie verkondigd heeft, is de leerlingen van het Kollegie, door een *retraite* van verscheidene dagen tot het feest van dezen grooten heiligen, hunnen roemrijken Patroon, komen voorbereiden.

Gedurende deze geestelijke oefening heeft de waarde kloosterlinge iederen avond aan de inwoners van Beeringen een sermoen gehouden, over de eeuwige waarheden, om hen insgelijks voor de plechtigheid van den 19 maart te bereiden.

Nooit lukten geestelijke oefeningen beter, nooit werden sermoenen vlijtiger bijgewoond!

De leerlingen waren stralende van blijdschap, ten hoogste gelukkig, en de menigte geloovigen, die zich iederen dag in de kerk als de plaats betwisten, herinnerde de tijden der eerste missiën.

De diepe ingetogenheid, de onafgebrokene aandacht van al de aanhoorders, de tranen van een groot getal toonden duidelijk dat de predikant den weg van het hart gevonden had.

Ook, niet alleen al de professors en leerlingen van het Kollegie, maar meer dan vijf honderd inwoners der stad, op eene bevolking van twaalf honderd zielen, zijn den dag van het feest tot de heilige tafel genaderd; zelfs ware dit getal nog aanzienlijker geweest, indien er meer priesters geweest waren om biecht te hooren.

IX.

DE HAARLOK.

Door zijne reisgezellen gevolgd, trad de pastoor Cheniat de kapel van O. L. Vrouw van den Vorburg binnen.

Het hoofdaltaar uitgezonderd, dat zeer smaakvol gebouwd is, zijn die kapel en hare versierselen hoogst eenvoudige; de muren zijn anders welsprekend, maar wanstaltig; zij zijn letterlijk bedekt met treffende schilderijen, maar voor het meerendeel zonder smaak en bekwaamheid vervaardigd, die de wonderbaarlijkste verwachtingen en nog wonderbaarlijker weldaden vereeuwigen.

In het koor maakte Johan Reginald Godat opmerkzaam op het schilderstuk, waarvan de pastoor gesproken had; het prijkte met het volgende opschrift:

« In het jaar 1049 werd deze kapel van den Vorburg gewijd door den H. paus Leo IX, zoon van Hugo IV, graaf van de Beneden-Elzas, en van Hetwisch, gravin van Egisheim, tijdens hij een bezoek bracht aan de abdij van Moutier-Grandval, door zijne voorzaten gesticht. »

De pastoor las de H. Mis met onuitsprekelijke verrukking, terwijl zijne reisgenooten die met de grootste godsvrucht bijwoonden. Het geloof sprak zoo welsprekend in ieders hart. In zulke omstandigheden en op zulk eene plaats ziet men ongelovigen diep geroerd, hoe veel te meer zou zulks dan niet het geval wezen met de geloovigen?

Tegelijk met onze bekenden woonde een oud man met sneeuw witte haren de mis van den pastoor Cheniat bij, waarmede het gevoelig